

## 1. UPPGIFTER OM DEN ÅRLIGA GENOMFÖRANDERAPPORTEN

CCI-nr	2014TC16RFCB032
Benämning	Interreg V-A SE-FI-NO Sweden-Finland-Norway (Nord)
Version	2016.0
Rapporteringsår	2016

## 2. ÖVERSIKT ÖVER GENOMFÖRANDET AV SAMARBETSPROGRAMMET

*Sammanfattande uppgifter om genomförandet av samarbetsprogrammet under det aktuella året, inklusive om finansieringsinstrument, med avseende på ekonomiska uppgifter och uppgifter om indikatorer.*

Programmet fortskrider i enlighet med de uppsatta målen och intentionerna för programmet. Hittills har 52 % av ERUF-budgeten och 55 % av budgeten för norska IR-medel fördelats till 38 projekt. Samtliga projekt pågår och de första projekten förväntas avslutas under 2017.

Inflödet av ansökningar har varit bra under 2016 trots att antalet ansökningar totalt sett sjönk i jämförelse med föregående år. Under 2016 har programmet genomfört ansökningsomgång nummer tre och fyra. Ansökningsomgång tre påbörjades under föregående år, den 1 december 2015 och stängde den 1 februari 2016. Ansökningsomgång fyra hölls öppen mellan 1 april – 1 juni 2016. En femte ansökningsomgång hann öppna den 1 november 2016 och pågick till den 1 februari 2017. Under året inkom totalt 31 ansökningar till sekretariatet, 11 ansökningar under ansökningsomgång tre, samt 20 stycken ansökningar under ansökningsomgång fyra. Ansökningar om förstudieprojekt har varit möjliga att lämna in löpande. Under året har 5 förstudieansökningar beviljats. Sammantaget under de fyra ansökningsomgångarna har det fram till och med sista december 2016 inkommit totalt 108 ansökningar till programmet.

Det färre antalet ansökningar under året kan förklaras främst av två anledningar, dels var föregående år det första året sedan programstart som det var möjligt att skicka in ansökningar för interregprojekt i regionen, det fanns således ett uppdämt behov bland regionens aktörer. Den andra anledningen var att förvaltande myndighet beslutade att begränsa möjligheterna för ansökningar inom delområde Nord till tredje ansökningsomgången inom prioriterat område 1, vilket gjorde att antalet inkomna ansökningar till den omgången minskade betydligt jämfört med de två första ansökningsomgångarna.

Antalet inkomna ansökningar under året har varit högst inom insatsområde 1 - Forskning och innovation, samt insatsområde 3 - Kultur och miljö med 10 ansökningar vardera, följt av insatsområde 2 - Entreprenörskap, med 8 ansökningar. Inom insatsområde 4 - Gemensam arbetsmarknad, har det varit ett lägre söktryck än inom övriga områden med tre ansökningar inkomna under 2016. Fördelningen av ansökningar mellan insatsområdena följer därmed föregående års trend, med flest ansökningar inom insatsområde 1 och 3 och färre inom insatsområde 4 - Gemensam arbetsmarknad. Det totalt sett höga antalet ansökningar visar att det finns ett stort intresse i regionen för programmet och att genomföra gränsöverskridande samarbeten.

Alla tre länder deltar aktivt i genomförande av programmet. Huvudparten av projekten genomförs som multilaterala projekt med partners från alla tre länder. 55 % av de beviljade projekten genomförs som multilaterala projekt mellan Finland, Sverige och Norge. Näst vanligast är bilaterala projekt mellan Sverige och Finland. Av de bilaterala projekten genomförs 11 stycken som samarbeten mellan Sverige och Finland men det finns även projekt där det är partners i Sverige och Norge respektive Finland och Norge som samarbetar. Majoriteten av projekten har en samordnande stödmottagare som kommer från Finland. Andelen finska samordnande stödmottagare dominerar inom prioriterat område 1 och 2, med 71 respektive 87,5 % finska samordnande stödmottagare, medan det inom insatsområde 3 och 4 är en jämn fördelning mellan svenska och finska samordnande stödmottagare med 50 % samordnande stödmottagare från respektive land. I huvudprojekten är samtliga samordnande sökande offentliga aktörer förutom en aktör inom insatsområde Entreprenörskap som är en förening. Bland samordnande stödmottagare finns universitet och högskolor, kommuner, stiftelser, regionala offentliga aktörer samt nationella offentliga organisationer. Bland förstudieprojekten finns det förutom offentliga aktörer även bland annat en förening som är samordnande stödmottagare.

Under andra halvåret av 2016 kom också utbetalningsprocessen igång vad gäller utbetalningar till stödmottagarna. Under året har förvaltande myndighet fattat 29 beslut om utbetalningar på totalt 1 856 591 euro till stödmottagarna. Utbetalningarna motsvarar ca 8 % av de hittills beviljade medlen till projekten och ca 4,4 % av programmets totala budget. Utbetalningstakten har varit störst inom insatsområde 1, Forskning och innovation, både vad gäller antalet utbetalningar och vad gäller belopp. Minst antal utbetalningar och lägst belopp återfinns inom insatsområde 4, Gemensam arbetsmarknad. Dessa förhållanden återspeglas givetvis till stor del av hur fördelningen har varit mellan de olika prioriterade områdena vad gäller beslutstakten.

Programmet har under 2016 erhållit ett inledande förskott och ett årligt förskott från kommissionen på 419 518,70 respektive 839 037,40 euro. Utöver detta har förvaltande myndighet även lämnat in två ansökningar om mellanliggande

betalningar till EU-kommissionen under året, en i september och en i december. Kommissionen har behandlat bägge ansökningarna under året och betalat ut 632 138,58 euro i oktober och 1 116 943,15 euro i december. Totalt under året har programmet erhållit 3 007 637,83 euro i utbetalningar från kommissionen, inklusive förskott från kommissionen

### Utfall av indikatorer

Eftersom inga projekt har avslutats under året kan ingen analys av uppnådda resultat i förhållande till målen presenteras i den här aktuella årsrapporten. Först från och med årsrapporter för verksamhetsåren 2017 eller 2018 års kan ett sådant analysarbete genomföras eftersom de första projekten förväntas vara avslutade då.

I frånvaro av avslutade projekt som kan redovisa uppnådda resultat kan det vara av intresse att lyfta blicken och se framåt mot vad vi kan förvänta oss av de projekt som har startat under året. Emellertid ska man ha i åtanke att detta än så länge endast är förväntade resultat och att de uppnådda resultaten på projektnivå sannolikt kommer att avvika både uppåt och nedåt jämfört med de förväntade resultaten. De projekt som hittills beviljats förväntas bidra till att alla delmålen för de indikatorerna som ingår i resultatramen för år 2018 kommer att uppnås. Om utfallen i de hittills beviljade projekten blir enligt förväntan vad gäller indikatorerna kommer även de flesta av indikatorresultaten redan med nuvarande projekt att vara i nivå med eller till och med högre än vad som förväntas som slutmål för hela programperioden.

Förhållandena av de förväntade indikatorresultaten inom insatsområdena återspeglar sig av naturliga skäl till antalet inkomna ansökningar och projektbeslut, samt hur stor del av budgeten som har in-tecknats inom respektive insatsområde. Inom insatsområde 1, Forskning och innovation, där flest projekt bifallits och ca 72 % av budgeten in-tecknats, är också förväntningarna på indikatorerna relativt höga medan det inom insatsområde 4, Gemensam arbetsmarknad, har beviljats färre projekt och ca 30 % av budgeten har in-tecknats samtidigt som det förväntade indikatorvärdet också är något lägre, även om aktivitetsindikatorerna också där i dagsläget ser ut att nå programmets mål.

### 3. GENOMFÖRANDE AV INSATSOMRÅDET

#### 3.1 Översikt över genomförandet

*Sammanfattade uppgifter om viktiga händelser, betydande problem och vidtagna åtgärder under genomförandet av insatsområdet*

##### **Forskning och innovation**

Under 2016 har det tagits 4 bifallsbeslut inom insatsområde 1, Forskning och innovation. Av insatsområdets budgeterade ERUF-medel har 8 113 623 euro (72 %) och av norska IR-medel har 1 373 130 euro (59 %) beslutats fram till sista december 2016. Totalt 14 projekt är pågående inom insatsområde 1, varav en är en förstudie. Inga projekt har avslutats till och med sista december 2016.

Utveckling av forskningssamarbetet har kommit igång väl. Insatsområde 1 är det insatsområde som har erhållit flest inkomna ansökningar och även det område som har beviljat flest projekt samt in-tecknat största andelen av insatsområdets budget. Detta var också en av anledningarna till att förvaltande myndighet beslutade att stänga insatsområde 1 för ansökningar inom delområde Nord under ansökningsomgång tre.

Av de sammanlagt 14 beviljade projekten arbetar nio projekt mot det ena specifika målet, att stärka företagets kommersialiseringsförmåga. Projekten berör bland annat samarbetet mellan basindustrin, små- och medelstora företag och forskningsinstitutionerna och är verksamma inom bland annat träindustrin, kreativa näringarna och inom energiområdet.

De övriga fem projekten arbetar mot det andra särskilda målet, att aktörerna inom innovationssystemet ska stärka sin förmåga att agera på den europeiska forskningsarenan inom regionens fokusområden. Två av projekten innefattar insatser som syftar till att utveckla nya metoder och möjligheter för att reducera de negativa effekterna av gruvverksamheter. Två andra projekt är inriktade mot stålindustrin och hur man inom denna kan reducera energiförbrukningen och hur man kan använda biobaserade reduktionsmedel för att minska sina fossila utsläpp samt få mer kostnadseffektiva och miljövänliga processer.

##### **Entreprenörskap**

Under 2016 har det tagits 4 bifallsbeslut inom insatsområde 2, Entreprenörskap. Av insatsområdets budgeterade ERUF-medel har 6 264 209 euro (48 %) och av norska IR-medel har 1 794 218 euro (67 %) beslutats fram till sista december 2016. Totalt 8 projekt är pågående inom insatsområde 2, varav en är en förstudie. Inga projekt har avslutats till och med sista december 2016.

Även insatsområde 2, Entreprenörskap, har fått en bra start med projekt som berör samarbetet mellan små- och medelstora företag, kreativa näringar,

besöksindustrin samt företag inom livsmedelsbranschen. Företagen deltar aktivt i projekten och det bedrivs näringslivssamarbeten inom flera av programmets fokusområden

Sex av de beviljade projekten arbetar med att skapa gränsöverskridande affärsmodeller och samarbeten mellan små och medelstora företag i de nordliga delarna av Sverige, Finland och Norge. Man arbetar även med internationalisering i form av marknadsutveckling och genomförande av gemensamma marknadsundersökningar. Målen är bland annat att främja små- och medelstora företags internationalisering och att skapa samarbeten, bilda kluster för att möjliggöra fler och bättre affärer mellan regionens företag.

Två av projekten arbetar mot insatsområdets särskilda mål att öka exporten bland regionens små- och medelstora företag. Bägge projekten är inriktade mot upplevelseindustrin och har som mål att öka regionens synlighet som turism- och besöksdestination.

### ***Kultur och miljö***

Under 2016 har det tagits 6 bifallsbeslut inom insatsområde 3, Kultur och miljö. Av insatsområdets budgeterade ERUF-medel har 4 895 693 euro (43 %) och av norska IR-medel har 985 025 euro (42 %) beslutats fram till sista december 2016. Totalt tio projekt är pågående inom insatsområde 3, varav en är en förstudie. Inga projekt har avslutats till och med sista december 2016.

Insatsområde 3 omfattar fyra specifika mål. Två av de pågående projekten berör utveckling och främjande av det samiska språket. I det ena projektet är det huvudsakliga målet att stärka och öka användningen av de samiska språken inom olika språkanvändningsområden genom ett resurscentrum. Det andra projektet handlar om att utveckla kultur- och kulturarvet till tjänster inom besöksnäringen.

Det pågår även projektsamarbeten som arbetar mot det specifika målet om förbättrad bevarandestatus över naturmiljöer. Bland annat arbetar ett av projekten för att främja bevarandet av förekomsten av fjällräv så att den kan fortsätta leva vidare där den förekommer idag, men även så att utbredningen ökar till att omfatta områden där den förekommit tidigare.

Det pågår även flera projekt som arbetar mot målet att stärka regionens kultur och kulturarv. Bland annat inom delområde Sápmi finns ett projekt som berör samsamarbetsområden inom samiskt hantverk. Ett annat projekt handlar bland annat om att främja regional storytelling med målet att stärka den lokala och kulturella identiteten.

Det fjärde specifika området arbetar mot målet att öka den offentliga sektorns kunskap och kompetens om grön tillväxt och resurseffektivitet. Ett av projekten

ska bland annat höja kompetensen bland regionens kommuner avseende energieffektivisering av byggnader i arktiskt klimat.

### ***Gemensam arbetsmarknad***

Under 2016 har det tagits 4 bifallsbeslut inom insatsområde 4, Gemensam arbetsmarknad. Av insatsområdets budgeterade ERUF-medel har 1 015 051 euro (30 %) och av norska IR-medel har 312 164 euro (45 %) beslutats fram till sista december 2016. Totalt 6 projekt är pågående inom insatsområde 4, varav två är förstudier. Inga projekt har avslutats till och med sista december 2016.

Av de beviljade projekten finns i dagsläget tre huvudprojekt samt två förstudier inom insatsområdet som arbetar mot programmets specifika mål att öka den gränsöverskridande rörligheten på arbetsmarknaden. Ett exempel på ett sådant projekt är Arctic Labour. Projektets mål är att antalet personer som flyttar över gränsen eller som överväger det ska öka. Projektet ska också bidra till att arbetskraft med yrkeskompetens matchas mot näringslivets behov. Arctic Labour-projektet bedöms också ha tydliga kopplingar och synergier till det tidigare beviljade interreg Nord-projektet NORPÅ, som bland annat handlar om hur man kan validera och harmonisera yrkesbehörigheter och yrkesutbildningarna mellan länderna.

Inom insatsområdets andra specifika mål, att stärka kompetens- och kunskapsutvecklingen inom den samiska näringen finns för närvarande ett pågående projekt som beviljades under 2015. Huvudmålet med det projektet är att i praktiken pröva och erbjuda gränsöverskridande undervisning inom renskötsel. Detta ska ske genom att man framställer utbildningsmaterial och planerar och anordnar olika utbildningspaket/moduler över ämnen som avser renskötsel. Projektet ska också ge skolorna en möjlighet att samordna sina verksamhetsmodeller så att de efter projektets slut kan fortsätta med samarbetet som en del i den grundläggande verksamheten.

### ***Tekniskt stöd***

Vid Övervakningskommitténs första sammanträde i Luleå 2015 fastställdes den totala budgeten för tekniskt stöd till 5 873 260 EUR. Finansieringen består till 50 % av medel från ERUF (2 936 630 EUR) och till 50 % av nationella medel från Sverige och Finland (2 936 630 EUR). Under detta första möte beslutade övervakningskommittén också om fördelningen av tekniskt stöd för åren 2015-2016 med 813 645 euro från ERUF-budgeten och 117 073 euro från budgeten för IR-midler.

Under övervakningskommitténs fjärde möte i november 2016 beslutades om fördelning av stöd från ERUF-budgeten för programmets återstående del, åren 2017-2023 med 2 122 985 euro.

Tekniskt stöd avser förvaltande myndighets och det gemensamma sekretariatets arbete på Länsstyrelsen i Norrbotten och på Sametinget i Sverige samt för informationspunktens arbete hos Lapin Liitto i Rovaniemi. Utöver detta erhåller även Revisionsmyndigheten tekniskt stöd för sitt arbete med att revidera programmet.

Nordprogrammet har fortsatt sitt samarbete med erfarenhetsmöten med de övriga interregprogram som förvaltas i Sverige, främst då med programmen Botnia-Atlantica, Sverige-Norge och Öresund-Kategatt-Skagerak men även med Norra periferin och Arktis.

Informationspunkten i Rovaniemi och programsekretariatet i Norge har stöttat förvaltande myndighet och sekretariaten i programarbetet. De bägge ländernas koordinators har deltagit i samtliga beredningsmöten tillsammans med sekretariaten och förvaltande myndighet. Vidare har koordinators i Finland och Norge haft en samordnande roll gentemot de nationella finansiärerna samt genom sina kontakter med befintliga och nya potentiella projektägare har de arbetat med att stötta programgenomförandet.

### 3.2 Gemensamma och programspecifika indikatorer

**Tabell 1 Resultatindikatorer** (Rapporteras 2018, 2020, 2023)

Insatsområde	Indikator	Måttenhet	Utgångsvärde	Basår	Målvärde (2023)	2018	2020	2023	Anm.
1	Aktörer med innovationsverksamhet i regionen	Antal	106	2013	116				
1	Beviljade ansökningar i FP 7 / Horisont 2020	Antal	1	2013	5				
2	SMF som har gränsöverskridande affärssamarbete inom programmets fokusområden	Andel	19,70	2013	22				
2	SMF som exporterar	Andel	23,90	2013	26				
3	Registrerade gästnätter	Antal	9 749 000	2012	10 723 000				
3	Språkindex	Numerär	2,15	2013	2,30				
3	Miljöindex	Numerär	68	2014	69				
3	Kunskapsindex	Numerär	2,30	2013	2,50				
4	Förfrågningar kring arbetspendling över gränserna	Antal	401	2012	600				
4	Utbildningsinsatser inom samiska näringar	Antal	12	2013	15				



**Tabell 2 Gemensamma och programspecifika aktivitetsindikatorer**  
**Insatsområde 1 - Forskning och innovation**

Indikator	Mål 2023	Kumulativt värde										
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
A1 Deltagande aktörer i insatser som leder till nya produkter, tjänster eller metoder	100 aktörer	Förväntat utfall <sup>1</sup>	219	252								
		Faktiskt utfall <sup>2</sup>										
A2 Ansökningar till Horisont 2020 inom regionens fokusområden	5 ansökningar	Förväntat utfall	13	14								
		Faktiskt utfall										
CO01 Antal företag som får stöd	50 företag	Förväntat utfall	115	125								
		Faktiskt utfall										
CO27 Privat investering som matchar offentligt stöd till innovations- eller FoU-projekt	860 000 euro	Förväntat utfall	300 390	391 754								
		Faktiskt utfall										
CO28 Antal företag som får stöd för att introducera för marknaden nya produkter	4 företag	Förväntat utfall	38	51								
		Faktiskt utfall										
CO29 Antal företag som får stöd för att introducera för företaget nya produkter	12 företag	Förväntat utfall	47	60								
		Faktiskt utfall										
CO41 Antal företag som deltar i gränsöverskridande, transnationella eller interregionala forskningsprojekt	50 företag	Förväntat utfall	129	163								
		Faktiskt utfall										

<sup>1</sup> Siffran som anges avser förväntat utfall i de projekt som beviljats under 2015 men förväntas uppnås under åren 2017-2018 då projekten beräknas avslutas.

<sup>2</sup> Faktiskt utfall anges utifrån hittills avslutade projekt. Det faktiska utfallet anges ackumulerat med utgångspunkt i det år projekten avslutats.

**Insatsområde 2 - Entreprenörskap**

Indikator	Mål 2023	Kumulativt värde	201	201	201	201	201	202	202	202	202
			5	6	7	8	9	0	1	2	3
A3 Deltagande i affärsutvecklande insatser	800 deltagare 400 kvinnor 400 män 400 ungdomar <sup>3</sup>	Förväntat utfall	1 020	1 295							
		Faktiskt utfall									
A4 Deltagande i kompetensutv.-insatser för SMFs internationalisering	200 deltagare 100 kvinnor 100 män	Förväntat utfall	806	1 081							
		Faktiskt utfall									
A5 Deltagande företag i gränsöverskridande marknadsinsatser för internationellt inriktade företag	50 företag 20 som ägs av kvinnor 20 som ägs av män 10 som har ett blandat ägande	Förväntat utfall	204	249							
		Faktiskt utfall									
C001 Antal företag som får stöd	100 företag	Förväntat utfall	110	203							
		Faktiskt utfall									
C004 Antal företag som får annat stöd än ekonomiskt	50 företag	Förväntat utfall	30	300							
		Faktiskt utfall									
C006 Privata investeringar som matchar offentligt stöd till företag (bidrag)	500 000 euro	Förväntat utfall	153 000	153 000							
		Faktiskt utfall									

<sup>3</sup> Förväntat utfall anges som totaluppgift för indikatorer avseende deltagare/personer. Faktiskt utfall rapporteras på kön och/eller ålder samt ägande. Antal ungdomar är en andel av totalsiffran och utgör både kvinnor och män.

### Insatsområde 3 - Kultur och miljö

Indikator	Mål 2023	Kumulativt värde	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A6 Deltagande i insatser som framhåller regionens kulturarv	1 000 deltagare 500 kvinnor 500 män 400 ungdomar	Förväntat utfall	5 000	5 583							
		Faktiskt utfall									
A7 Deltagande i utvecklingsfrämjande insatser för samisk kultur och samiska förhållanden	200 deltagare 100 kvinnor 100 män	Förväntat utfall	4 500	4 510							
		Faktiskt utfall									
A8 Deltagande i aktiviteter som bidrar till ökad användning av det samiska språket	200 deltagare 100 kvinnor 100 män	Förväntat utfall	9 400	9 405							
		Faktiskt utfall									
CO23 Ytareal med livsmiljöer som får stöd för att uppnå bättre bevarandestatus	700 000 hektar	Förväntat utfall	440 700	616 964							
		Faktiskt utfall									
A9 Deltagande i kunskapsutvecklande eller kompetenshöjande åtgärder som bidrar till grön tillväxt och resurseffektivitet.	200 deltagare 100 kvinnor 100 män	Förväntat utfall	50	280							
		Faktiskt utfall									

### Insatsområde 4 - Gemensam arbetsmarknad

Indikator	Mål 2023	Kumulativt värde	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
			A10 Deltagande i gränsöverskridande kompetensinitiativ inom samiska näringar.	40 deltagare 20 kvinnor 20 män 20 ungdomar	Förväntat utfall	47	47				
		Faktiskt utfall									
CO 43 Arbetsmarknad och utbildning: Antal deltagare i gränsöverskridande rörlighetsinitiativ	400 personer	Förväntat utfall	20	490							
		Faktiskt utfall									

**Insatsområde 5 - Tekniskt stöd**

Indikator	Mål 2023	Kumulativt värde	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
			A11 Programmets medel ska ha fördelats till projekt enligt programmets intentioner	100 %	Förväntat utfall	100	100				
		Faktiskt utfall <sup>4</sup>	35,68	55,29							
A12 Utbetalade medel av programmets totala EU-budget	95 %	Förväntat utfall	95	95							
		Faktiskt utfall	0	4,43							
A13 Externa utvärderingar har genomförts under programperioden	2 st	Förväntat utfall	2	2							
		Faktiskt utfall	0	0							
A14 Årsarbetskrafter som medfinansieras av tekniskt stöd	7 st heltidsekvivalenter	Förväntat utfall	7	7							
		Faktiskt utfall	6,5	6,5							

---

<sup>4</sup> För indikatorer inom tekniskt stöd anges faktiskt utfall redan i pågående TA-insatser eftersom de inte avslutas förrän när programperioden är slut.

### 3.3. Delmål och mål som fastställs i resultatramen – i årliga genomföranderapporter från och med 2017

Tabell 3 - Uppgifter om delmål och mål som fastställs i resultatramen (kumulativa värden)

IO	Indikator	Delmål 2018	Slutmål (2023)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	CO41	3	50									
1	F1 <sup>5</sup>	2 616 930	17 446 200		780 451,46							
2	A3	16	800									
2	A5	1	50									
2	F1	2 994 286	19 961 908		587 913,47							
3	CO23	35 000	700 000									
3	A6	50	1 000									
3	A9	10	200									
3	F1	2 616 930	17 446 200		746 560,42							
4	CO43	20	400									
4	F1	775 380	5 169 200		191 946,78							

<sup>5</sup> Finansiell indikator = Stödberättigande utgifter som betalats av stödmottagarna

### 3.4 Ekonomiska uppgifter

**Tabell 4 Ekonomiska uppgifter på insatsområdes- och programnivå**

IO	Budget					Ekonomiska framsteg					
	Fond	Reg. kat.	Grund för beräkning av unionsstödet	Total finansiering (i euro)	Med fin. (%)	Total stödberättigande kostnad för insatser som valts ut för stöd (EUR)	Andel av det totala anslaget som omfattas av valda insatser (%)	Offentlig stödberättigande kostnad för insatser som valts ut för stöd (EUR)	Totala stödberättigande utgifter som deklarerats av stödmott. till FM (EUR)	Andel av det totala anslaget som omfattas av stödberättigande utgifter som deklarerats av stödmott. (%)	Antal utvalda insatser
1	ERUF	n/a	Totalt	17 446 200	65	12 498 001	71,64	12 179 265	780 451,46	4,47	14
2	ERUF	n/a	Totalt	19 961 908	65	9 844 980	49,32	9 277 887	587 913,47	2,95	8
3	ERUF	n/a	Totalt	17 446 200	65	8 262 335	47,36	8 155 974	746 560,42	4,28	10
4	ERUF	n/a	Totalt	5 169 200	65	1 564 294	30,26	1 526 598	191 946,78	3,71	6
5	ERUF	n/a	Offentlig	5 873 260	50	5 873 260	100,00	5 873 261	887 918,30	15,12	4
Totalt				65 896 768		38 042 871	57,73	37 012 985	3 194 790,43	4,85	42

**Tabell 5 Uppdelning av de kumulativa ekonomiska uppgifterna per insatskategori**

IO	Fond	Reg. Kat	Insats.	Fin.	Terr. asp	Terr. gen	Tem. mål	ESF	Ek. asp	Geogr. läge	Total stödberättigande kostnad för insatser som valts ut för stöd	Offentlig stödberättigande kostnad för insatser som valts ut för stöd	Totala stödberättigande utgifter som deklarerats av stödmottagare	Antal utvalda insatser
1	ERDF	n/a	060	01	01	07	01	08	19	FI1D6	700 000,00	700 000,00	19 574,00	1
1	ERDF	n/a	060	01	02	07	01	08	13	FI1D7	754 242,00	686 971,00	92 386,00	1
1	ERDF	n/a	060	01	02	07	01	08	24	FI1D6	1 669 107,00	1 614 107,00	124 482,19	1
1	ERDF	n/a	060	01	03	07	01	08	07	FI1D5	1 094 744,00	1 018 344,00	134 791,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	01	07	01	08	24	FI1D6	15 132,00	15 132,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	02	07	01	08	07	SE332	1 005 327,00	1 005 327,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	02	07	01	08	13	SE332	1 020 819,00	1 011 819,00	49 442,30	1
1	ERDF	n/a	062	01	03	07	01	08	08	SE332	1 305 840,00	1 305 840,00	109 515,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	03	07	01	08	09	SE332	1 021 389,00	1 016 389,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	03	07	01	08	18	FI1D6	784 943,00	784 943,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	03	07	01	08	18	FI1D7	844 047,00	762 683,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	062	01	03	07	01	08	24	FI1D7	220 572,00	220 572,00	73 634,96	1
1	ERDF	n/a	065	01	03	07	01	08	10	FI1D6	901 493,00	897 420,00	0,00	1
1	ERDF	n/a	065	01	03	07	01	08	24	FI1D6	1 160 346,00	1 139 718,00	176 626,01	1
2	ERDF	n/a	067	01	03	07	03	08	07	FI1D7	40 000,00	40 000,00	0,00	1
2	ERDF	n/a	066	01	02	07	03	08	07	FI1D7	1 343 321,00	1 326 668,00	0,00	1
2	ERDF	n/a	066	01	02	07	03	08	23	FI1D6	1 190 683,00	1 099 771,00	186 782,26	1
2	ERDF	n/a	066	01	03	07	03	08	03	SE332	341 109,00	341 109,00	40 254,00	1
2	ERDF	n/a	067	01	01	07	03	08	24	FI1D6	1 232 000,00	1 172 000,00	102 815,00	1
2	ERDF	n/a	067	01	02	07	03	08	24	FI1D7	500 000,00	500 000,00	0,00	1
2	ERDF	n/a	069	01	02	07	03	08	08	FI1D6	920 699,00	920 699,00	0,00	1
2	ERDF	n/a	075	01	02	07	03	08	23	FI1D7	4 277 168,00	3 877 640,00	258 062,21	1
3	ERDF	n/a	085	01	03	07	06	08	02	FI1D7	462 258,00	458 268,00	11 700,57	1
3	ERDF	n/a	085	01	03	07	06	08	02	SE332	2 083 727,00	2 083 727,00	349 334,42	1
3	ERDF	n/a	085	01	03	07	06	08	18	SE332	998 872,00	998 872,00	0,00	1
3	ERDF	n/a	087	01	02	07	06	08	08	FI1D7	915 639,00	915 639,00	0,00	1
3	ERDF	n/a	087	01	03	07	06	08	11	SE332	41 000,00	41 000,00	0,00	1
3	ERDF	n/a	094	01	03	07	06	08	18	FI1D7	850 716,00	779 517,00	73 768,81	1
3	ERDF	n/a	094	01	03	07	06	08	23	FI1D7	792 749,00	762 227,00	0,00	1
3	ERDF	n/a	094	01	03	07	06	08	24	FI1D7	1 846 199,00	1 846 199,00	303 635,62	1
3	ERDF	n/a	094	01	03	07	06	08	24	SE322	15 248,00	14 598,00	0,00	1
3	ERDF	n/a	095	01	03	07	06	08	23	SE322	255 927,00	255 927,00	8 121,00	1
4	ERDF	n/a	108	01	03	07	08	08	24	FI1D6	525 457,00	492 297,00	0,00	1
4	ERDF	n/a	108	01	01	07	08	08	24	FI1D6	16 049,00	16 049,00	0,00	1
4	ERDF	n/a	108	01	01	07	08	08	24	SE332	16 800,00	16 800,00	0,00	1
4	ERDF	n/a	108	01	02	07	08	08	18	SE332	240 940,00	236 404,00	0,00	1
4	ERDF	n/a	108	01	03	07	08	08	19	SE332	173 448,00	173 448,00	62 208,68	1
4	ERDF	n/a	117	01	03	07	08	08	19	FI1D7	591 600,00	591 600,00	129 738,10	1
5	ERDF	n/a	121	01	02	07		08	18	SE110	196 826,00	196 826,00	0,00	1
5	ERDF	n/a	121	01	02	07		08	18	SE322	658 200,00	658 200,00	99 699,00	1
5	ERDF	n/a	121	01	02	07		08	18	SE332	4 412 233,00	4 412 233,00	703 928,30	1
5	ERDF	n/a	123	01	02	07		08	18	FI1D7	606 002,00	606 002,00	84 291,00	1
										Summa	38 042 871,00	37 012 985,00	3 194 790,43	42,00



**Tabell 6**  
**Kumulativ kostnad för en hel insats eller delar av den som genomförs utanför programrådets unionsdel**

	Stöd från Eruf som planeras för användning till en hel insats eller delar av den som genomförs utanför programrådets unionsdel på grundval av utvalda insatser	Andel av det totala anslaget till en hel insats eller delar av den som genomförs utanför programrådets unionsdel	Stödberättigande utgifter inom stöd från Eruf som uppstått vid en hel insats eller delar av den som genomförs utanför programrådets unionsdel och som stödmottagaren deklarerat till den förvaltande myndigheten	Andel av det totala anslaget till en hel insats eller delar av den som genomförs utanför programrådets unionsdel
Arctic Fox Together (del av stödet till Stockholms universitet, Stockholm)	235 559 euro	0,56%	0 euro	0%
Arctic Image (del av stödet till Kainuun ammattiopisto, Kajaani)	82 633 euro	0,20%	7 701 euro	0,02%
CMT (del av stödet till TTY Foundation, Tamperen yliopisto, Tampere)	183 369 euro	0,44%	38 179 euro	0,09%
Increasing Competence in Northern Building and Construction Operations (del av stöd till Umeå universitet, Umeå)	79 133 euro	0,19%	0 euro	0%
Industrial Internet Applications in Winter Road Maintenance (del av stöd till Foreca Oy, Espoo)	52 938 euro	0,13%	0 euro	0%
Kustmynnande Vattendrag i Bottenviken (del av stödet till SGU)	113 369 euro	0,27%	15 120 euro	0,04%
NorFaST-HT (del av stödet till Lunds universitet)	206 546 euro	0,49%	59 173 euro	0,14%

#### 4. SAMMANFATTNING AV UTVÄRDERINGARNA

*Sammanfattning av resultaten av alla utvärderingar av programmet som har blivit tillgängliga under föregående räkenskapsår, inklusive benämningen på och referensperioden för de utvärderingsrapporter som använts.*

Inga utvärderingar av programmet har genomförts under perioden.

#### 5. PROBLEM SOM PÅVERKAR PROGRAMMETS RESULTAT OCH ÅTGÄRDER SOM VIDTAGITS

*a) Problem som påverkar programmets resultat och åtgärder som vidtagits*

Inga problem har uppmärksammats med avseende på programmets genomförande och förväntade resultat. Det har inte heller framkommit några problem som rör överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen vid genomförandet av programmet. Revisionsmyndigheten har inte upptäckt några problem i samband med att förvaltande myndighet har utarbetat sin förvaltningsförklaring samt lämnat in sina årliga räkenskaper till kommissionen i enlighet med artikel 125(4) i den gemensamma strukturfondsförordningen (EU) nr 1303/2013 och enligt artikel 59.5 i budgetförordningen (EU) nr 966/2012. Det har därför inte varit aktuellt för förvaltande myndighet eller Övervakningskommittén att vidta några korrigerande åtgärder.

Det har kommit in ansökningar inom alla insatsområdena, men när det gäller FoU och innovation har projekteten varit inom samhällsforskning, vilket inte stöds av programmet. Andra faktorer som också har påverkat är bristen på samiska aktörer som kan bedriva projekt, kvalitén på projekten samt brist på medfinansiering.

Ett förhållande som kanske inte kan betraktas som ett problem i dagsläget, men som kan komma att påverka och beröra programmets resultat i framtiden är resultaten för indikatorerna i de hittillsvarande beviljade projekten. Eftersom inga projekt ännu var avslutade vid årets slut finns inte några definitiva slutresultat på indikatorer från projekten. Men om de förväntade resultaten av de beviljade projekten uppfylls, kommer många av programmets indikatorvärden att överskridas enbart genom de projekt som redan har beviljats. En fråga man kanske bör ställa sig är om projekten har överskattat sina möjligheter att uppnå resultat, eller om programmet har formulerat för lågt ställda mål för denna programperiod? Dock ska man komma ihåg att de förväntade indikatorresultaten än så länge endast är förväntningar, de slutliga resultaten från projekten kommer att kunna fastställas först i samband med att de slutrapporterar sina projekt.

En utmaning som programmet har haft sedan start är att antalet projektansökningar inom delområde Sápmi har varit relativt låga. Detta gäller kanske främst inom insatsområdena 1 - Forskning och innovation, samt 2 - Entreprenörskap, men även till viss del inom de två andra insatsområdena 3 - Kultur och miljö och insatsområde 4 - Gemensam arbetsmarknad. Programadministrationen har därför arbetat med informationsinsatser under både 2015 och 2016 för att öka intresset från programområdets samiska aktörer i syfte att få in fler ansökningar inom delområde Sápmi. Bland annat har programmet hållit informationsmöten i Enare, Kiruna, Jokkmokk och Karasjokk där man har kunnat informera om vilka projekt som kan finansieras via programmet. Det har också beretts möjligheter för deltagarna vid informationstillfällena att få enskilda projektkonsultationer för dem som har haft någon projekttid som man velat utveckla och diskutera.

b) *VALFRITT FÖR LÄTTA RAPPORTER, inkluderas annars i punkt 9.1*

*En bedömning av huruvida de framsteg som gjorts har varit tillräckliga för att garantera att programmets mål kommer att uppnås och uppgifter om eventuella korrigerande åtgärder som har vidtagits eller som planeras.*

Ej aktuellt

6. **SAMMANFATTNING FÖR ALLMÄNHETEN** (artikel 50.9 i förordning (EU) nr 1303/2013)

*En sammanfattning av innehållet i de årliga och de slutliga genomföranderapporterna ska offentliggöras och överföras som en separat fil i form av en bilaga till den årliga och den slutliga genomföranderapporten.*

Se bilaga

7. **RAPPORT OM GENOMFÖRANDE AV FINANSIERINGSINSTRUMENT** (artikel 46 i förordning (EU) nr 1303/2013)

Ej aktuellt

8. **I TILLÄMPLIGA FALL, FRAMSTEG AVSEENDE UTARBETANDE OCH GENOMFÖRANDE AV STÖRRE PROJEKT OCH GEMENSAMMA HANDLINGSPLANER**

Ej aktuellt

**DEL B**  
**RAPPORTER SOM SKA LÄMNAS IN 2017 OCH 2019 SAMT SLUTLIG**  
**GENOMFÖRANDERAPPORT**

**9. BEDÖMNING AV GENOMFÖRANDET AV SAMARBETSPROGRAMMET**

**9.1 Uppgifter i del A och programmets mål**

*FÖR VARJE INSATSOMRÅDE – En bedömning av de uppgifter som tillhandahållits ovan och av framstegen när det gäller att uppnå programmets mål, inklusive bidraget från Eruf till förändringar av värdet av resultatindikatorerna, när uppgifter finns att tillgå i utvärderingar.*

**Insatsområde 1 – Forskning och innovation**

Programmets två första ansökningsomgångar hölls öppna inom samtliga insatsområden. Redan då var anspråken mycket höga i insatsområde 1. Inför ansökningsomgång tre beslutades därför att ansökningsomgången skulle vara stängd för ansökningar inom insatsområde 1, delområde Nord men vara öppet inom delområde Sápmi. I ansökningsomgång fyra var det åter öppet även inom delområde Nord och totalt under 2016 var det flest ansökningar inom insatsområdena 1 och 3 med tio ansökningar var.

Utvecklingen och intresset för forsknings- och innovationssamarbetet i programområdet fortsätter därmed att vara stark. Samarbete pågår inom flera olika ämnesområden och det fortsätter att startas forsknings- och utvecklingsprojekt inom regionens fokusområden. Totalt 14 projekt har beviljats inom insatsområde 1, varav en är en förstudie. Av insatsområdets ERUF-budget är 72% in-tecknade och av norska IR-medel har 59 % beslutats fram till sista december 2016.

Insatsområde 1 arbetar mot två särskilda mål. Det ena målet är att stärka företagens kommersialiseringsförmåga inom regionens fokusområden, det andra målet är att aktörerna inom innovationssystemet ska stärka sin förmåga att agera på den europeiska forskningsarenan inom regionens fokusområden. Fördelningen av projekt mellan de två målen har en viss övervikt mot projekt som arbetar mot det första specifika målet, att stärka företagens kommersialiseringsförmåga med nio projekt. Fem projekt arbetar mot det andra målet, att aktörerna ska stärka sin förmåga att agera på den europeiska forskningsarenan.

När det gäller programmets möjligheter att nå sina indikatormål visar det förväntade utfallet i hittills beviljade projekt att programmet kommer att uppnå sina slutmål. Ett exempel är förväntat antal företag som deltar i forskningsprojekt inom programmet vilken redan är uppe i 163 företag, vilket är väsentligt högre än programmets slutmål på 50 företag. Exempelvis projektet *CMT* förväntar sig att 15 företag ska delta och bland annat få ökade insikter i hur modern

ytbehandlingsteknik (CMT+laser) kan stödja SM-företagens internationella konkurrenskraft.

Utöver de gemensamma indikatorer som ingår i resultatramen finns även andra aktivitetsindikatorer för varje insatsområde för att mäta framstegen när det gäller att uppnå programmets mål.

Bland annat har insatsområdet indikatorer som mäter antalet deltagande aktörer i insatser som leder till nya produkter, tjänster eller metoder samt även indikatorer som mäter antalet företag som får stöd för att introducera för företaget eller för marknaden nya produkter. Även för dessa indikatorer är förväntningarna att programmets mål ska kunna uppnås. Ett exempel på ett projekt där man förväntar sig deltagande aktörer och för företagen nya produkter är projektet *Innovations & Industrial Internet*. Målet med det projektet är att identifiera faktorer för innovation och användning av modern digital teknik för att öka SMF:s kommersialiseringsförmåga i produkt- och tjänsteframtagning. Detta kommer man att göra genom att använda sig av olika typer av testmiljöer som bland annat är anpassade efter företagens behov.

### **Insatsområde 2 – Entreprenörskap**

Också insatsområde 2 har utvecklats bra. 48 % av insatsområdets budgeterade ERUF-medel och 67 % av norska IR-medel har beslutats. Antalet beviljade projekt inom insatsområdet är 8 stycken men projekten har ändå god spridning inom flera olika branscher och med samarbetet mellan små- och medelstora företag. Exempelvis kommer man i projektet *Nordic Business Support* bland annat att stärka det internationella samarbetet mellan SMF-företagen och arbeta för att öka förståelsen för regionala likheter och skillnader inom handel och försäljning, i syfte att öka konkurrenskraften för SMF-företagen i regionen. Utöver det pågår det även projekt inom bland annat miljöteknik, kreativa näringar, besöksindustrin, SMF inom processindustrin samt företag inom livsmedelsbranschen.

Även inom insatsområde 2 som redan vid föregående års redovisning bedömdes kunna uppnå de flesta av insatsområdets aktivitetsindikatorer förväntas också möjligheterna att nå programmets mål som goda. Exempelvis förväntas enbart projektet *Utveckling av Nordkalottens gränstjänsts näringslivsvägledning* kunna bidra till att 90 företag får någon form av annat stöd än ekonomiskt stöd. Även det förväntade deltagandet i affärsutvecklande insatser bedöms komma bli högre än vad programmets mål är, med 1 295 förväntade deltagare mot programmets mål på 800.

Också den aktivitetsindikator vars slutmål är att 50 företag ska ha deltagit i gränsöverskridande marknadsinsatser för internationellt inriktade företag, ser redan ut att kunna överskridas eftersom förväntat resultat för närvarande är 249 företag. Bland annat är målet med projektet *Visit Arctic Europe* att totalt 80 företag ska delta i någon eller några former av gränsöverskridande marknadsinsatser. Det återstår dock att se vad de faktiska utfallen blir från de avslutade projekten innan

man kan dra någon definitiv slutsats gällande projektens och programmets framsteg.

### **Insatsområde 3 - Kultur och miljö**

Det har beviljats 10 projekt inom insatsområde 3. Av insatsområdets budget har 43 % av ERUF-medlen och 42 % av norska IR-medlen beslutats. Samtliga av insatsområdets fyra särskilda mål har pågående projekt.

Bland annat pågår tre projekt som arbetar för att stärka regionens kultur och kulturarv och två projekt för att stärka det samiska språket. Exempelvis handlar projektet *Giellagáldu* om att göra Sámi Giellagáldus verksamhet som samiskt fack- och resurscentrum i Norden permanent. Projektets målsättningar är att trygga framtiden för de samiska språken samt att stärka och främja användningen av de samiska språken inom olika språkanvändningsområden och stimulera kulturen och kulturtraditionen i Sápmi. Utöver projekten inom kultur, kulturarv och samiska språk pågår även projekt som arbetar för ökad kunskap om grön tillväxt och resurseffektivitet samt förbättrad bevarandestatus över regionens naturmiljöer. Bland annat är målet med projektet *Tornedalens sommarsik – Natur*, att skapa förutsättningar för en hållbar vård av sikbeståndet i Torneälven. Torneälven är Östersjöns viktigaste yngelproduktions-område för många fiskarter men särskilt för siken. Beståndet av vandringsik i Torneälven varierar, dess lekvandring i älven har under de senaste 30 åren blivit fördröjd med cirka en månad och samtidigt har dess genomsnittstorlek avsevärt minskat. Projektet kommer därför bland annat att producera information om sikens vandring och lekplatser i Torneälven samt göra en bedömning av det nuvarande tillståndet för och storleken på naturlig yngelproduktion i Torneälven.

Liksom för de två första insatsområdena har också insatsområde 3 förväntade indikatorresultat som i de flesta fall når upp till, eller överskrider programmets mål. Exempelvis förväntas antalet deltagande i insatser som framhåller regionens kulturarv bli 5 643 personer, mot målet på 1 000 deltagare. Däremot når inte förväntningarna på beviljade projekt ännu riktigt upp till målet på arealen att 700 000 hektar ska ha fått stöd för att uppnå bättre bevarandestatus. Dock är även denna indikator på god väg mot målet då det förväntade målet med hittills beviljade projekt ligger på 616 964 hektar för närvarande.

### **Insatsområde 4 - Gemensam arbetsmarknad**

Det är främst inom insatsområde 4 som det har varit utmanande att få in tillräckligt med projekt. I de övriga insatsområdena har mellan 43 % och 72 % av insatsområdenas budgeterade ERUF-medel beslutats upp, medan det i gemensam arbetsmarknad är 30 % av insatsområdets budgeterade medel som har beslutats fram till sista december 2016, trots att budgeten är väsentligt mindre än inom övriga insatsområden. Totalt 6 projekt är pågående inom insatsområde 4, varav två är förstudier.

Det kan därmed konstateras att antalet ansökningar samt beviljade projekt fortsätter att vara något färre inom insatsområde 4 än inom övriga områden. Dock bifölls fler projekt 2016 jämfört med 2015, men fortfarande med relativt låga siffror. Ökningen bedöms dock kunna vara ett resultat av förvaltande myndighet inriktning om att ett ökat fokus skulle läggas på insatsområde 4 i samband med att ansökningsomgång tre genomfördes.

Några exempel på projekt inom insatsområde 4 som har beviljats och som är i full gång är bland annat *NORPÅ* och Rampen. Båda projekten arbetar för att öka den gränsöverskridande rörligheten på arbetsmarknaden. *NORPÅ* berör problemet med att ländernas utbildningssystem och yrkesbehörighetskrav skiljer sig åt och därför kan inte arbetskraften röra sig fritt mellan länderna. I Rampen är målet att hitta samverkansformer mellan berörda organisationer för att minska antalet ungdomar i regionen som varken har arbete eller kvalificerad utbildning.

Även inom insatsområde 4, som vid föregående års slut hade en bit kvar innan programmets slutmål förväntades kunna uppnås, ser det nu ut som att även det insatsområdets mål ska kunna uppnås. Exempelvis är det förväntade utfallet för antal personer som deltar i gränsöverskridande rörlighetsinitiativ numera 490 personer, vilket kan jämföras med programmets slutmål som är 400 personer.

#### **Insatsområde 5 - Tekniskt stöd**

Tekniskt stöd ska bland annat finansiera förvaltning och genomförande av programmet, kontroller och revision, datasystem, uppföljning och utvärdering samt informations- och kommunikationsinsatser. Förvaltande myndighet ska svara för att förvaltning och genomförande sker effektivt och korrekt, samt aktivt arbeta för att de mål som är angivna i programmet uppnås. Det gemensamma programsekretariatet, informationspunkten i Rovaniemi samt den Norska förvaltande organisationen har bistått förvaltande myndighet i dess arbete.

Programmet är nu i full gång och fokus som i det inledande skedet låg på arbetet med rutinbeskrivningar, handledningar och övrigt material för genomförandet och beredning, har gradvis övergått till genomförande och arbeten med beredning av projektansökningar. Under 2016 har arbetet med utbetalningar, avstämningar och uppföljning också kommit igång. Förvaltande myndighet har genomfört 29 utbetalningar på totalt 1 856 591 euro. Programmaterialet utvecklas löpande och även där har programsekretariat och informationspunkter varit delaktiga i olika omfattning.

## **9.2. Särskilda åtgärder som vidtagits för att främja jämställdhet och icke-diskriminering, särskilt tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, samt bestämmelser som införts för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i samarbetsprogrammet och i insatserna**

I Nordprogrammet finns de tre horisontella kriterier som EU integrerar i sin utvecklingsstrategi av Europa, nämligen hållbar utveckling, lika möjligheter och icke-diskriminering samt jämställdhet mellan kvinnor och män. De horisontella kriterierna integreras i genomförandet av programmets verksamhet i samtliga prioriterade områden och valda mål i programmet och hanteras inte som en aspekt vid sidan av programarbetet. Inom ramen för genomförandet av programmet ses de horisontella kriterierna som ett medel och ett verktyg för att förbättra och effektivisera arbetet för en hållbar tillväxt.

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för att nå tillväxt i alla delar av programområdet. För att skapa attraktiva och konkurrenskraftiga regioner måste både kvinnors och mäns kunskaper och idéer tas tillvara. Ökad jämställdhet kan bidra till tillväxt genom att attrahera inflyttning till programområdet. Ur ett företagsperspektiv är regionens attraktivitet också viktig eftersom företagen är beroende av att kunna rekrytera nya kompetenser och arbetskraft från andra regioner. Det finns ett behov av att verkställa jämställdhet

För Nordprogrammet intar de samiska språken en central roll i det samiska samhället. För att lyfta fram de samiska språkens betydelse och motivera till dess användning finns även de samiska språken med som ett horisontellt kriterium för de samiska projekten inom delområde Sápmi.

Det är främst i urvalet och genomförandet av projekten som främjandet av jämställdhet och icke-diskriminering kan förverkligas. De stödsökande måste därför redan när de lämnar in den elektroniska ansökan om stöd redogöra för hur de horisontella kriterierna kan kopplas till de aktiviteter projektet planerar att arbeta med under projektiden. Däribland bland annat för hur jämställdhet mellan kvinnor och män, lika möjligheter och icke-diskriminering ska främjas genom projektet. De stödsökande måste även ange hur man planerar att integrera kriterierna i det dagliga arbetet i projektet. Sekretariatet arbetar aktivt med att ge stöd och råd inför ansökningsprocessen om hur jämställdhet och icke-diskriminering kan integreras i aktiviteter och insatser i projekten innan projekten kan tas upp för prioritering i styrkommittéerna. Projekten uppmuntras att ta hänsyn till båda könen behov och förutsättningar, samt att vara observant på vilka konsekvenser olika insatser kan få för både kvinnor och män.

Enligt programmets urvalskriterier för prioritering av projekt är en av bedömningsgrunderna om och hur projektet arbetar aktivt med de horisontella kriterierna. Projekt som inte alls, eller bara delvis, arbetar aktivt med de



horisontella kriterierna får lägre prioritet än projekt som arbetar aktivt med de frågorna.

I och med att ingen av de i programmet beviljade projekten hittills ännu har avslutats är det svårt att i dagsläget utläsa resultat och analysera programmets effekter för främjandet av jämställdhet och icke-diskriminering. Programmet kommer dock att följa upp samtliga beviljade projekt och deras aktiviteter via läges- och slutrapporter, samt ibland även genom besök hos projektägare, för att bland annat bedöma vilka åtgärder som vidtagits för att främja och integrera ett jämställdhets- och icke-diskrimineringsperspektiv i insatsen. Programmet har också möjlighet att för vissa av indikatorerna genomföra analyser ur ett genusperspektiv, med hjälp av könsuppdelad statistik.

### 9.3. Hållbar utveckling

Klimat, miljö- och energiutmaningarna är gränsöverskridande och miljötillståndet i programområdet är i mycket hög grad beroende av vilka åtgärder som vidtas inom EU och internationellt. Utmaningarna utgör dock inte bara ett hot, utan även en möjlighet för teknik-, varu- och tjänsteutveckling inom många branscher. Samhällets behov av miljöanpassade varor, tjänster och system innebär därmed marknadsmöjligheter dvs. stärkt konkurrenskraft.

Det är dock viktigt att framhålla att samtliga projekt inom ramen för Nordprogrammet ska beakta det horisontella kriteriet för hållbar utveckling även om det inte utgör projektets huvudsakliga syfte.

I likhet med övriga horisontella kriterier måste de stödsökande även för hållbar utveckling i den elektroniska ansökan om stöd redogöra för hur man avser att arbeta med hållbar utveckling och hur det kan kopplas till aktiviteterna projektet.

I urvalskriterierna bedöms projektet därefter utifrån hur de horisontella kriterierna;

- *används aktivt* som ett verktyg för att uppnå projektets mål och resultat
- *används delvis* som ett verktyg för att uppnå projektets mål och resultat
- *inte används* som ett verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Varje projekt ska visa hur det förhåller sig till de horisontella kriterierna och bedöms utifrån projektets inverkan på de specifika områdena. Projekt som inte alls, eller bara delvis, arbetar aktivt med de horisontella kriterierna får lägre prioritet än projekt som arbetar aktivt med de frågorna.

I och med att ingen av de i programmet beviljade projekten hittills ännu har avslutats är det svårt att i dagsläget utläsa konkreta resultat och analysera programmets effekter för främjandet av hållbar utveckling. Inom programmet genomförs dock ett antal projekt som direkt syftar till att bidra till en bättre miljö. Ett exempel är projektet *Kustmynnande vattendrag i Bottenviken*. Projektet arbetar med åtgärder som leder till minskade transporter av miljögifter genom

vattendragen till Bottenviken. Förutom att förbättra vattendragens ekosystem som i sin tur påverkar Bottenviken och dess fiskbestånd ger projektet ökade kunskaper om våra sura sulfatjordar och vilka möjliga åtgärder som kan vidtas för att minska de negativa effekterna av dessa jordar på våra vattendrag. Detta sammantaget bidrar till förbättrat miljötillstånd till Östersjön och förbättrar den biologiska mångfalden.

Programmet kommer dock att följa upp samtliga beviljade projekt och deras aktiviteter via läges- och slutrapporter, samt ibland även genom besök hos projektägare, för att bland annat bedöma vilka åtgärder som vidtagits för att främja hållbar utveckling i insatsen.

#### **9.4. Rapportering av stöd till klimatförändringsmålen**

Totalt har programmet hittills beviljat stöd till åtta projekt som ingår i beräkningen av det stödbelopp som används för stöd till klimatförändringsmålen. Det till dags dato beviljade stödet på 3 050 326 euro kan ställas i relation till programmets beräknade mål på ett stödbelopp på 3 662 400 euro enligt programdokumentet. Uppfyllandegraden på programnivå uppgår således i nuläget till ca 83 % av programmets förväntade resultat. Med tanke på att nästan halva programbudgeten återstår att besluta om bör möjligheten att uppnå målen för stödbelopp som ska användas för stöd till klimatförändringsmålen inom programperioden vara goda på programnivå.

Vid en analys per insatsområde ser man att inom insatsområde 1 har man redan uppnått målet på 567 000 euro genom att man beviljat stöd till klimatförändringsmålen på 1 340 192 euro (236 %). Inom insatsområde 2 har man en uppnådd nivå på nästan 92 % mot målet och inom insatsområde 3 är man också på god väg genom att man hittills beviljat på 1 470 749 euro, mot målet på 2 835 000 euro, vilket är 51,9 % av det förväntade slutmålet inom insatsområdet.

Trots att programmet först under andra halvan av 2016 började med utbetalningar av stöd till projekten har även en del av de ovan angivna beviljade stöden även börjat utbetalas. Totalt av de beviljade 3 050 326 euro som ingår i beräkningen av stöd till klimatförändringsmålen har 365 909 euro hittills blivit utbetalda. Detta utgör ca 10 % av programmets förväntade resultat om stöd till klimatförändringsmålen.

#### **9.5 Partnerns roll i genomförandet av samarbetsprogrammet**

I enlighet med principen om flernivåstyrelse och i överensstämmelse med artikel 5 i förordning (EU) nr 1303/2013 har ett flertal av de parter som var aktiva i förberedelserna av programmet även olika roller i genomförandet, övervakningen och utvärderingen av programmet. Många av aktörerna som deltog i förberedelserna återfinns även bland projektägarna och som medfinansierare till projekten.

Bland annat består den gemensamma övervakningskommittén av ledamöter från de tre deltagande länderna och förträds av både den nationella och regionala/lokala nivån, sametingen samt näringslivets organisationer och sociala parter. Övervakningskommittén ska tillsammans med förvaltande myndighet säkerställa kvaliteten och effektiviteten i genomförandet och redovisningen av genomförandet.

Övervakningskommittén har sammanträtt vid totalt fyra tillfällen, vid två tillfällen under 2015, den 3 mars i Luleå, Sverige och 25 november i Tromsø, Norge, samt vid två tillfällen under 2016, den 11 maj i Uleåborg, Finland samt den 15 november i Östersund, Sverige. Vid dessa möten har övervakningskommitténs bland annat att granskat och godkänt urvalskriterierna för val av projekt som ska finansieras, samt granskat och godkänt den utvärderingsplan och kommunikationsstrategi som förvaltande myndighet har presenterat. Man har även granskat och godkänt årsrapporten för 2015. Utöver det har förvaltande myndighet informerat övervakningskommittén hur beslutsläget ser ut och långt programmet kommit i förverkligandet av de specifika målen för programmet.

Förutom övervakningskommittén har programmets parter beslutat att två styrkommittéer ska upprättats för programmet, en för delområde Nord och en för delområde Sápmi. Styrkommittéerna består av representanter från den regionala och lokala nivån i programområdet. Styrkommittéernas uppgift är att göra prioriteringar av projekt samt granska dem mot programmets mål och prioriteringar. I detta arbete har styrkommittéerna biträtts av förvaltande myndighet och programsekretariat. Programsekretariaten har berett ärenden och lämnat beslutsförslag med motivering till styrkommittéernas möten. Styrkommittéerna har hållit fyra prioriteringsmöten totalt, vid två tillfällen under 2015, samt vid två tillfällen under 2016. Hittills under programperioden har sammanlagt 38 projekt prioriterats och 52 % av programmets tillgängliga ERUF-medel och 55 % av IR-medel har in-tecknats. De formella besluten har sedan fattats av förvaltande myndighet.

Sammansättningen av lokala, regionala och centrala myndigheter tillsammans med övriga relevanta organisationer i övervakningskommittén och i styrkommittéerna tillförsäkrar en bred förankring av programmet i programområdet och bidrar till att stödet för programmet i regionen säkerställs samt att parternas deltagande i genomförande, övervakning och utvärdering garanteras. Utöver att delta i övervaknings- och styrkommittéer kommer partnerskapet även att kunna delta på olika sätt i olika utvärderingsinsatser som till exempel i utvärderingsgrupper, miljöråd, enkäter till organisationer, m.m.

## **10. OBLIGATORISK INFORMATION OCH BEDÖMNING ENLIGT ARTIKEL 14.4 FÖRSTA STYCKET A OCH B I FÖRORDNING (EU) nr 1299/2013**

### **10.1 Framsteg när det gäller genomförandet av utvärderingsplanen och uppföljningen av resultaten av utvärderingarna**

Under programperioden 2014 - 2020 är det ett ökat resultat- och effektfokus jämfört med tidigare programperioder. Uppföljning och utvärdering är därför en central del i genomförandet av Nordprogrammet. Detta måste också göras för att uppfylla de formella kraven i EU:s förordningar och i programmet. Enligt art. 114(1) i kommissionens förordning (EU) 1303/2013 ska en utvärderingsplan läggas fram för Övervakningskommittén (ÖK) senast ett år efter att programmet antagits av EU-kommissionen. Vid övervakningskommitténs möte den 15 november 2015 godkände övervakningskommittén den uppföljnings- och utvärderingsplan som den förvaltande myndigheten redovisade.

I uppföljnings- och utvärderingsplanen framgår vilka uppföljningar och utvärderingar som kommer att göras under programperioden, bland annat genomförs uppföljning av aktivitetsindikatorer årligen via projektredovisningarna. Aktivitetsindikatorerna mäter därmed vad som sker i programmet och kan mätas på projektnivå. Dessa indikatorer är programmerade in i NYPS så att projektägarna själva fyller i vilka indikatorer de jobbar mot och rapporterar sedan årligen vilka resultat de har uppnått. Rapporter som visar hur projekten uppnått målen kan därefter tas ut från systemet. Eftersom inga projekt har avslutats under året finns inte några slutliga resultat av aktivitetsindikatorer att tillgå än så länge. Det man kan se hittills är att några pågående projekt har börjat redovisa in aktiviteter i projekten, så programmets uppföljning av aktivitetsindikatorer börjar så smått komma igång och ta form.

Enligt uppföljnings- och utvärderingsplanen ska programmet också följa upp resultatindikatorer – vilket kommer att ske i slutet av år 2018, 2020 och 2023. Utarbetandet av resultatindikatorer påbörjades redan i samband med programstart genom att utgångsvärden fastställdes år 2014. Dessa indikatorer ska visa vilka resultat programmet har uppnått på en mer generell nivå och därmed täcka hela regionen och inte endast projekten och kan därför inte programmeras in i NYPS. Resultatindikatorerna mäter vad som sker i programområdet och mäts på programnivå. I uppföljnings- och utvärderingsplanen framgår vilka resultatindikatorer som ska mätas, vid vilken tidpunkt, samt vilken metod som kommer att användas.

Utöver programmets aktivitets- och resultatutvärderingar kommer även andra studier och utvärderingar att genomföras under programperioden. Under föregående programperiod har utvärderingar gjorts om forskning och innovation,

näringslivets medverkan och jämställdhet. Under denna programperiod kommer utvärdering och uppföljning att omfatta de delar av EU 2020-strategin som sammanfaller med Nordprogrammets mål och prioriteringar. Några andra tänkbara och möjliga teman att inkludera i denna uppföljning är bland annat den arktiska dimensionen. Det är dock viktigt att man beaktar programlogiken och utgår från de tematiska mål, investerings-prioriteringar, insatsområden och specifika mål som programmet har. En extern utvärderare kommer att upphandlas och anlitas för att bland annat utvärdera Nordprogrammets resultat till EU 2020-strategin och hur programmet bidrar till att utveckla den arktiska dimensionen. Arbetet med att ta fram underlag och formulera frågeställningar inför upphandlingen har påbörjats under våren 2017. Tidsplanen är att upphandlingen av utvärderingen ska genomföras under sommaren 2017 samt att avtal med utvald utvärderare ska skrivas under hösten 2017, för att arbetet med själva utvärderingen ska kunna påbörjas i januari 2018. Ett preliminärt resultat av utvärderingen bör kunna presenteras i slutet på 2018 och en slutredovisning av utvärderingen planeras till början av 2019, så att resultaten kan presenteras i samband med årsrapporten för 2018.

Utöver den externa utvärderingen finns även planer på att göra någon form av enkätundersökning där både kvantitativa och kvalitativa data samlas in från projekten. Enkäten skulle i så fall genomföras två gånger under programperioden och med frågeställningar som är relevanta att följa upp för att beskriva effekterna av programmet. Exempel på tänkbara områden att följa upp via enkäten skulle kunna vara näringslivets medverkan, horisontella kriterier långsiktiga effekter och måluppfyllelse och resultat, m.m.

Resultaten av utvärderingarna kommer bland annat att presenteras i samband med årliga konferenser, olika informationsinsatser, pressmeddelanden, årsrapporter, styr- och övervakningskommittéer. Målgruppen är t.ex. allmänheten, potentiella och befintliga stödmottagare, media, medfinansiärer, EU-kommissionen och berörda departement i de tre länderna.

## **10.2 Resultaten av fondernas informations- och offentlighetsåtgärder som genomförts inom kommunikationsstrategin**

Det finns olika övergripande mål med informations- och kommunikationsverksamheten. Det ena är att skapa kännedom om Nordprogrammet samt att öka kännedomen om att EU-stöd används för att stärka tillväxt och sysselsättning i regionen. Det andra är att stärka Nordprogrammets varumärke d.v.s. programmets förtroendekapital. En ökad kännedom om att EU-stöd används för att stärka tillväxt och sysselsättning bidrar till att öka kunskapen och intresset för gränsöverskridande samarbete hos allmänheten och potentiella stödmottagare i regionen. Ett stärkt varumärke för Nordprogrammet bidrar också till högre kvalitet på ansökningar och genomförande av projekten. Ett annat mål med informationen och kommunikationen är också att allmänheten ska få en

positiv bild av EU:s program och roll i programområdet. Programmets och projektens resultat samt programmets betydelse för regionen behöver därmed visas upp och tillgängliggöras.

Inriktningen med informationen- och kommunikationen för programmet kan i stort delas in i tre perioder, som delvis överlappar varandra. Alla tre informationsinriktningar/perioder genomförs löpande under hela programperioden, men med olika tyngdpunkt. Till exempel har projektens hittillsvarande resultat och effekter redan börjat kommunicerats. *Under den första perioden* fokuseras informationsinsatserna på att göra programmet känt för potentiella stödmottagare och informations-spridare. *Under den andra perioden* justeras informationen och fokus läggs på de grupper av potentiella stödmottagare som saknas och på respektive programåtgärder som behöver mer marknadsföring. *Under den tredje perioden* kommuniceras resultat och effekter av projekten till allmänhet via media och andra kanaler.

Information kan spridas genom flera kanaler, som kan uppdelas i muntliga, skriftliga, elektroniska, tryckta och visuella informationskanaler. Prioriterade kanaler är framförallt webben och personliga kontakter via telefon, e-post eller direkta möten, men även sociala medier, så som Facebook, är viktigt vid förmedling av information.

Huvudansvaret för att programmet görs känt för potentiella projektägare och för allmänheten ligger på förvaltande myndighet. Förvaltande myndighets kommunikations- och informationsarbete sker dock i samverkan med det gemensamma programsekretariatet, den finska informationspunkten och den norska förvaltande organisationen.

Inför programstarten hösten 2014, utvecklades en kommunikationsplattform och en grafisk profil fram tillsammans med en reklambyrå. Till detta arbete hörde även en förenklad version av Nordprogrammet (en så kallad populärversion) med riktad information till främst stödmottagare och potentiella stödmottagare samt utformningen av en ny webbsida.

Interreg Nord har sedan tidigare programperioder en väl etablerad webbsida, ([www.interregnord.com](http://www.interregnord.com)), som inför starten av denna programperiod genomgick en relativt omfattande uppfräschning för att motsvara kraven på tillgänglighet och användarvänlighet. Responsen från användarna har också varit positiv, man upplever den förnyade hemsidan som enklare att hitta på och med en mer stilren och modern grafisk profil. Webbsidan uppdateras löpande, information finns på svenska, finska samt till vissa delar på samiska och engelska. Via webbsidan hittar man även vidare till det elektroniska ansökningsverktyget för att kunna söka EU-projekt och utbetalningar, samt till projektbanken som innehåller en databas över beviljade projekt, namn och beviljade stödbelopp. Utöver webbsidan har

programmet även en Facebook-sida som man använder sig av när man vill sprida nyheter och information snabbare.

Programmet genomförde en planerlig "Kick-off" i november 2014 i Tromsø i Norge i samband med programöppnandet och inför första ansökningsomgångens öppnande. Syftet var att synliggöra Interreg, Nordprogrammet och EU-gemenskapens roll, samt vilka utvecklingsmöjligheter dessa ger.

I januari 2015 hölls även ett större informationsseminarium i Haparanda, Sverige, inför stängningen av första ansökningsomgången. Seminariet riktade sig till både till de som redan hade en projektidé och till de som bara var nyfikna på hur det gränsöverskridande samarbetet kan utvecklas. I arrangemanget deltog totalt nästan 100 personer. Under 2015 och 2016 har därefter ett antal informationsseminarier hållits på ett flertal olika platser runt om i programområdet, bland annat i Inari, Muonio, Luleå, Oulu och Karasjokk. Programmet har vid dessa möten kunnat informera om vilken typ av projekt som kan finansieras via programmet och deltagare som har haft någon projektidé som man velat utveckla och diskutera har även beretts tillfälle att få enskilda projektkonsultationer.

I anslutning till att man höll styrkommitté- och övervakningskommittémötena i maj 2016 i Oulu, Finland, anordnade programmet också en större informationsinsats under namnet "come together in Oulu". Det var en interregkonferens där temat var innovationer och smart specialisering. Konferensen arrangerades i form av både föreläsningar i stor sal och sedan uppdelat i mindre seminarier där deltagarna kunde välja utifrån intresse. I anslutning till föreläsningarna fanns även en bemannad monter med information om programmet. Exempelvis fanns möjligheter till konsultation/rådgivning av sekretariaten och förvaltande myndigheten. Sammanlagt deltog 97 personer på konferensen, utöver programadministrationens personal.

Programmet har också efter varje beslutsomgång hållit utbildning för de nya stödmottagarna, där man gått igenom projektbeslutet och vilka krav och regler som gäller vid redovisning av kostnader och finansiering samt vid ansökan om utbetalning.

Programmet har också fortsatt med sitt samarbete för erfarenhetsutbyten med främst de övriga interregprogrammen som förvaltats från Sverige, Bothnia-Atlantica, Sverige-Norge och Öresund-Kattegatt-Skagerak. Utöver dessa erfarenhetsutbyten deltar även programmet i möten anordnade av Interact, där man kan dra lärdomar av andra Interregprogram.

## 11. YTTERLIGARE UPPGIFTER SOM KAN LÄGGAS TILL BEROENDE PÅ SAMARBETSPROGRAMMETS INNEHÅLL OCH MÅL

### 11.1 Framsteg i genomförandet av det integrerade tillvägagångssättet för territoriell utveckling, inklusive hållbar stadsutveckling och lokalt ledda initiativ inom samarbetsprogrammet.

Regionerna i programområdet delar många av de utmaningarna som de utsätts för. Stora geografiska områden, långa avstånd och kallt klimat är geografiska utmaningar som är likartade för hela programområdet i de tre deltagande länderna. Även andra utmaningar med låg befolkningstäthet, den demografiska utvecklingen och miljömässiga utmaningar är likartade i programområdet. Men det är inte bara utmaningarna som förenar programområdet, i området finns också stora naturresurser i form av skogar, mineraler och energitillgångar. Näringslivet i Nord-området har också historiskt till stor del kännetecknats av de råvarubaserade näringarna med stora industri- och processföretag inom bland annat skog, malm, stål och energiproduktion, med små och medelstora företag som underleverantörer till dessa. Näringslivsstrukturen håller dock på att ändras mot fler och fler tjänsteföretag utanför basnäringarna, inte minst inom besöks- och upplevelsenäringarna.

Programmet tillämpar en integrerad strategi för regional utveckling genom att bygga på programregionens olika territoriella styrkor och deras inbördes förhållanden. Genom att nyttja varandras styrkor över landsgränserna kan ett gränsregionalt mervärde åstadkommas som inte annars varit möjligt. Ett exempel på ett beviljat projekt inom forskningsområdet som adresserar regionens gemensamma styrkor och stärker det gränsöverskridande innovationssamarbetet för att uppnå en större kritisk massa i de tre deltagande länderna är projektet "RESEM". Projektet ska skapa ett konsortium i norra Finland, Sverige och Norge med målet att utveckla möjligheter och affärsverksamheter med hjälp av datainformation från fjärranalys från satelliter och drönare för ökad säkerhet i gruvverksamhet och för miljöövervakning.

Ett annat projekt som finns inom insatsområde Entreprenörskap och som arbetar med att utveckla regionen som ett attraktivt resmål som kan attrahera internationella turister är projektet "Visit Arctic Europe". Målet med det projektet är bland annat att med gemensam turismmarknadsföring göra norra Skandinavien till ett konkurrenskraftigt gemensamt arktiskt turismområde som är internationellt känt och med hög kvalitet.

Även de gemensamma utmaningar som programområdet ställs inför kan med ett gränsöverskridande angreppssätt lättare övervinnas med gemensamma lösningar. Ett exempel på sådana gemensamma utmaningar är miljöutmaningarna.



Luftföroreningar, nedsmutsade hav och ekologiska förändringar avhängigt temperaturförändringar känner inte av några landsgränser. Genom att ta fram gemensamma metoder kan resurserna koncentreras och användas effektivare så att positiva resultat kan åstadkommas fortare. Några exempel på beviljade projekt som hanterar miljö- och klimatutmaningarna är projekten "Arctic Fox Together" och "Kustmynnande Vattendrag i Bottenviken". I projektet Arctic Fox Together är målet att skapa förutsättningar för ett mer kostnadseffektivt bevarandearbete för fjällräv så att artens levnadsförutsättningar förbättras. Målet med projektet "Kustmynnande Vattendrag i Bottenviken" är att utarbeta gemensamma metoder som minskar vattendragens transport av miljögifter till Östersjön. Åtgärder kommer också att genomföras som förbättrar vattendragens ekosystem, vilket påverkar Bottenviken och dess fiskbestånd. Genom att sammanföra regionernas olika styrkor kan programmet medverka till att ett bättre resultat uppnås genom gränsregionalt samarbete än vad länderna hade kunnat åstadkomma var för sig.

## **11.2 Framsteg i genomförandet av åtgärder för att stärka myndigheternas och mottagarnas kapacitet att förvalta och utnyttja Eruf.**

Ej aktuellt

## **11.3 Bidrag till makroregionala strategier och havsområdesstrategier**

Nordprogrammet omfattar den nordligaste regionen av EU:s strategi för Östersjöregionen och EU:s havsområdes strategi. EU:s makroregionala strategi för Östersjöregionen har till syfte att möta de gemensamma utmaningar som länderna i Östersjöregionen står inför. Det övergripande målet för Interreg Nord 2014-2020 är att förstärka programområdets konkurrenskraft och attraktivitet. För att uppnå det övergripande målet utvecklingen av regionen ske på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Programmets tonvikt ligger på hållbar ekonomisk och innovativ utveckling och skydd av den arktiska miljön. Programmet har också pekat ut den sociala utvecklingen samt utvecklingen av samiska livsförhållanden och samiska näringar. Detta är helt i linje med EU:s politik för den arktiska regionen. En av målsättningarna i Nordprogrammet är att stärka kompetensen och kunskapen på miljöområdet med tanke på den arktiska dimensionen.

Nordprogrammet har en tydlig koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen och bidrar till dess genomförande med flera av de utvalda insatserna. Ett exempel på projekt som har en tydlig koppling till Östersjöstrategin är projektet "Kustmynnande Vattendrag i Bottenviken". Projektet arbetar med åtgärder som leder till minskad transport av miljögifter genom vattendragen till Bottenviken. Det är viktigt att förbättra vattendragens ekosystem som i sin tur påverkar Bottenviken och dess fiskbestånd. Projektet bidrar därmed till strategins mål och

indikatorer inom delmålet "rädda havsmiljön". Detta sammantaget bidrar till förbättrat miljötillstånd till Östersjön och förbättrar den biologiska mångfalden.

Programmet arbetar också för att länka samman regionen och öka välståndet, bland annat för att stärka regionens konkurrenskraft och förmåga att skapa nya produkter och tjänster genom forskning och innovation, vilket bidrar till strategins delmål att "förbättra regionens globala konkurrenskraft". Ett annat exempel på hur Interreg Nord bidrar till Östersjöstrategins delmål kan hittas bland annat i Nordprogrammets insatsområde 4, Gemensam arbetsmarknad. Genom detta område främjas förverkligandet av en inre gemensam marknad genom bättre matchning mellan arbetskraftens utbud och företagens efterfrågan, med en ökad sysselsättning och en ökad rörlighet hos arbetskraften över gränserna.